

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“

С Т А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Веселин ВУЧКОВ,
член на научното жури в конкурс за придобиване на образователната и
научна степен „ДОКТОР“, обявен в ЮЗУ „Неофит Рилски“
по научната специалност „Наказателен процес“,
направление: 3.6. Право

Кандидат: Ивайло Василев Иванов

I. Кратки биографични данни за кандидата

Дисертантът Ивайло Василев Иванов е роден през 1961 г. и към момента (есента на 2014 г.) работи в Районна прокуратура – гр. Дупница като заместник на административния ръководител (заместник-районен прокурор). Професионалната биография на дисертанта включва работа като стажант към Кюстендилски окръжен съд след завършване на юридическо образование в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ през 1994 г.; съдия-изпълнител (1995 г.); а от пролетта на 1995 г. започва работа в държавното обвинение в гр. Дупница – първоначално като младши прокурор, а впоследствие – като прокурор. Дисертантът е завършил и специалност „Българска филология“ в същия университет през 1987 г.

От 1998 г. дисертантът Ивайло Василев извършва и преподавателска дейност в Правно-историческия факултет на Югозападен университет – Благоевград, по дисциплината „Наказателен процес“. Участвал е в работната група по изработване на Закона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност (ЗОПДИППД). Има няколко публикации в научни издания, вкл. и по темата на докторантурата.

II. Характеристика на дисертационния труд

Заглавието на дисертационния труд е: „Установяване и отнемане на незаконно придобито имущество в законодателствата на Република Италия и Република България“. Представеният труд е структуриран в четири глави, съдържа също и увод, както и заключение.

Общият обем на дисертационния труд е 219 стр., включително съдържание, списък на използваните съкращения, списък на използваната литература (включително заглавия на български, английски, немски, руски и италиански езици).

Глава първа на дисертационния труд е посветена на основополагащите закони, въз основа на които е изградена законодателната рамка на страните от Европейския съюз и САЩ в процеса на установяване, отнемане и конфискация на незаконно придобито имущество. Обърнато е внимание и на наднационалната рамка по този повод.

Глава втора е озаглавена: „Отнемане“ и „конфискация“ – прилики, с доминиращи различия“. Тук откриваме и основните приносни моменти на дисертанта (откроени по-долу). Изследват се две от фундаменталните понятия в българското право – „конфискация“ и „отнемане“ на имущество, придобито от престъпна дейност, в контекста на динамичната нормативна среда (два последователно действащи законови акта в България през последното десетилетие). Направени са, разбира се, задължителните по този повод паралели не само между понятия по двата „сродни“ закона, но и между тях и наказателно-правното понятие за конфискация и за отнемане. Направен е преглед и на международната законодателна уредба.

Глава трета е озаглавена: „Организирана престъпна група и сдружения от мафиотски тип“. Тя е посветена на изследване нормативната картина на тези понятия в италианското законодателство, както и на някои сравнения с българския опит.

Глава четвърта е посветена на т. нар. *имуществени разследвания*: предмет на имуществените разследвания, условия и ред за започване, основания и правна уредба на техниките на разследване, необходими доказателства и доказателствени средства, субекти на разследване, компетентни държавни органи за провеждане на тези разследвания, правен статут на секвестрираните и конфискуваните имущества и др.

След изложението в отделните глави авторът е формулирал *заключение* с някои изводи. Добре подбрани и подредени са и петте приложения в края на дисертационния труд.

III. Основни приноси

В съдържанието на дисертационния труд могат да бъдат откроени следните научни приноси:

Първо, цялостно и сравнително задълбочено са изяснени основни въпроси, свързани с установяването, разследването и отнемането (респективно – конфискацията) на имущество с незаконен произход или такова, придобито в резултат на престъпна дейност или на административни нарушения.

Второ, най-същественният принос се състои в изясняване на фундаменталните теоретични и приложни понятия „отнемане“ и „конфискация“, приликите и отликите между тях в българската правна теория и практика.

Трето, детайлен е и анализът на превантивните и на обезпечителните мерки спрямо имуществото с незаконен произход.

Четвърто, формулирано е необходимото отграничение на лицата, спрямо които е предприета проверка и установяване на имущество с незаконен произход, съобразно нормативните правила в България и Италия.

Особено ценни са предложенията за промени в законодателството, съдържащи се в дисертационния труд: формулиране на легални дефиниции на често срещани в правото и практиката термини; нова систематика на престъпленията против финансовата система на Европейския съюз, включително и на данъчните измами (в Особената част на българския Наказателен кодекс); и др.

На основата на гореизложеното смятам, че *авторът на дисертационния труд притежава задълбочени теоретични знания по специалността и необходимата способност за самостоятелно научно изследване. Трудът съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката, а в същото време неговата приложна значимост е вън от съмнение.*

IV. Критични бележки и препоръки

Към дисертационния труд на Ивайло Василев биха могли да се отправят някои критични препоръки и бележки. Липсва категоричен център на изследването от гледна точка на научната специалност: то е представено за защита по научната специалност „Наказателен процес“, но неговото съдържание (не само по форма, но и в дълбочина) твърде рядко се „докосва“ до проблемите на наказателния процес, а почти изцяло обхваща проблематика на криминологията и наказателното право (или на други научни специалности); това се потвърждава и от списъка на цитираната литература, както и от систематиката на съдържанието на дисертацията. Това, разбира се, има своите обяснения и в твърде разнородните нормативни текстове по тематиката на дисертацията, но в крайна сметка по-категоричен авторов подход от гледна точка на научната специалност не би била излишна. Спорно е и ползването в Глава четвърта понятие от автора „Субекти на разследване“ (стр. 132 и сл.), имайки предвид „самото лице, придобило незаконни приходи или принадлежащо към сдружение от мафиотски тип“. Подобни критични бележки могат да се отнесат и към редица други ползвани понятия, както и към някои изводи. Сред литературните източници не откриваме важни

публикации по тематиката на отделните части от дисертационното изследване.

Посочените критични бележки обаче не поставят под съмнение научните приноси и практическата полезност на дисертационното изследване.

V. Заключение

Изхождайки от положителната оценка за представения дисертационен труд, съобразявайки и сериозния професионален и експертен опит на кандидата, с убеденост формулирам своята *положителна оценка* и препоръка към Научното жури да гласува за присъждането на кандидата на образователната и научна степен „доктор”.

**10-ти август 2014 г.
гр. Благоевград**

Член на журито:
/доц. д-р В. Вучков/